

I det store og hele synes jeg, det er en fortræffelig Ordning, der er foreslaaet. Selv om nogle Jurisdiktioner bliver slaaet sammen, vil det neppe i nævneværdig Grad medføre Ulemper for Befolkningen, da der bestemmes, at Dommerne kan tilpligtes at holde Ting paa de forskellige Retsdage paa de forskellige Hovedsteder, hvor der hidtil har været Ting. Dette er ganske vist en Ulempe for Dommerne, men jeg mener, at den er saa ringe, at de nok vil kunne overkomme det, og Befolkningen vil da stadig kunne søge til de gamle Tingsteder.

Skulde jeg udtale noget Ønske om Ændringer i Lovforslaget om Rettens Pleje, skulde det være et Ønske om, at vi i højere Grad, end det foreslaas, kunde komme til Bevisumiddelbarheden. Jeg tror ikke, man kan slaa sig til Ro med, som det anføres i Motiverne, at Bevisførelsen kan foregaa lige saa godt paa den Maade, som den nu foregaaar paa ved Højesteret; enhver, der har overværet et Højesteretsmøde og hørt paa Dokumentationerne, vil sikkert have faaet det samme Indtryk som jeg, at noget mere søvndyssende og noget daarligere kan man ikke tænke sig. Der læses op af Vidneakter eller hvad det nu er, men det sker paa en saadan Maade, at det kun i meget ringe Grad er egnet til at fange Opmærksomheden. Skulde man endelig beholde den Fremgangsmaade, vilde jeg foretrække, at det blev en Pligt for Dommerne selv at læse Akterne igennem, derved tror jeg, man vilde naa mere. Jeg kan heller ikke se, at det skulde volde Befolkningen saa overmaade store Ulemper at skulle møde, selv fra fjernere Steder, til Bevisførelse, f. Eks. ved Landsretterne. Vi har jo dog ikke saa store Afstande her i Landet, som man har i andre Lande, det er forholdsvis let at komme fra det ene Sted til det andet, da vore Befordringsmidler — som det er sagt af Justitsministeren — nu er saa fuldkomne.

Der er en anden Ting, som jeg ogsaa vil nævne, men det skal blive de to eneste Ting, jeg retter Indvendinger imod. Det er den Bestemmelse, hvis Vedtagelse vil bevirke, at Offentligheden i højere Grad udelukkes fra Kontrol med Retssagernes Behandling end efter den vedtagne Lov. Det bestemmes nemlig, at under Efterforskningen skal der kunne finde Retsmøder Sted til Behandling af Sagen, uden at Offentligheden faar Adgang til disse Retsmøder under Efterforskningen er jo ikke offentlig. Efter den vedtagne Lov

var det saaledes, at disse Retsmøder kun kunde begæres i Forbindelse med Begæring om Forundersøgelse eller Paatale, og derved havde Offentligheden Adgang til disse Retsmøder; som den altsaa nu udelukkes fra, hvis man skal kunne holde Retsmøder paa Efterforskningsstadiet, uden at Offentligheden er til Stede. Dette mener jeg er beklageligt, da det rummer en Fare for, at vi kan synke tilbage til noget af det, som det først og fremmest gælder om at komme bort fra, nemlig Hemmelighedskrammeriet og det, at den sigtede afspærrer fra Omverdenen, saa at Offentligheden ikke kan øve sin Kontrol. Det kunde tænkes, at der var Dommere, som sluttede sig sammen med den offentlige Anklager for at afpresse den sigtede en Tilstaaelse. Jeg siger ikke, at det vil ske, men jeg tror, der er en Fare derfor, navnlig i Begyndelsen, indtil det i fuldt Maal er gaaet op for Dommerne, at de har en helt anden Stilling nu end efter den vedtagne Lov. Det er imidlertid af den Slags Ønsker, som jeg erklærer mig villig til at afslaa, hvis de skulde vise sig at være en Hindring for Lovforslagets Gennemførelse. Jeg mener nemlig, som jeg begyndte med at sige, at det nu maa være Alvor med Gennemførelsen. Der er i vor Retspleje en saadan Nødstilstand til Stede, at vi ikke kan være bekendt hverken overfor os selv eller Udlandet vedblivende at have det Retssystem, vi har; og jeg vil meget indtrængende anmode ærede Medlemmer om at gøre sig klart, at det nu maa være Alvor, at der er en saadan Tilstand til Stede, som maa afhjælpes og det snarest muligt.

Med Hensyn til Lovforslaget om Tilvejebringelse af Lokaler skal jeg sige, at jeg selvfølgelig kun kan være tilfreds med, at der nu foreslaas en Ordning, hvorved Retsplejen kan komme til at foregaa i større og værdigere Lokaler end efter det Lovforslag, vi behandlede i Fjor. Jeg var ganske vist i Fjor af den Mening, at det Lovforslag, der da var fremme, var brugeligt. Jeg var klar over, at det var ikke særlig godt, men jeg mente, at det under de foreliggende Omstændigheder kunde være brugeligt. Det er klart, at naar en af de væsentligste Anstødsstene for Lovforslagets Gennemførelse er Udgiften, maa man slaa af paa sine Fordringer til værdige, store og flotte Retslokaler. Det var selvfølgelig rart at faa en stor og maaske ogsaa flot Retsbygning, og jeg er for Resten af den Mening, at et Folk vil staa sig ved at give Retterne saa værdige Omgivelser som muligt; derved faar Folket større Re-